

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนผู้มีชื่อในทะเบียนบ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 16 หมู่บ้าน ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 6,565 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีชื่อในทะเบียนบ้าน ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 16 หมู่บ้าน ซึ่งมีอายุ 18 ปีขึ้นไป ได้มาจากการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยใช้วิธีการคำนวณตามสูตร ของยามานะ

สรุปผล

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-60 ปี และมีการศึกษาอยู่ใน ระดับประถมศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รองลงมา คือ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ด้าน รักษาความสะอาดของถนน กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยสามารถพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมใน การวางแผนการจัดให้มี และบำรุงรักษาทางบก รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิด

เกี่ยวกับการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก มีค่าเท่ากัน และมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้มีและบำรุงรักษาทางบก

2.2 ด้านรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการดำเนินการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการวางแผนการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3 ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ

พิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการวางแผนการป้องกันและระงับโรคติดต่อ รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อมีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.4 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีส่วนร่วมในการดำเนินการกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

2.5 ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีส่วนร่วมในการวางแผนการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.6 ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวม อยู่ใน

ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และอยู่ในระดับ

ปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการวางแผนการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

2.7 ด้านคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการวางแผนการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ มีส่วนร่วมในการดำเนินการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8 ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีส่วนร่วมในการดำเนินการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการวางแผนการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าเพศหญิง และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test (Independent Sample) พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า sig. = .81 ซึ่งมากกว่า .05)

4. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 45 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอ

กมลไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มากที่สุด รองลงมาเป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46 - 60 ปี ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี ส่วนประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ น้อยที่สุด และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า sig. = .66 ซึ่งมากกว่า .05)

5. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มากที่สุด รองลงมาเป็นประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ น้อยที่สุด และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า sig = .76 ซึ่งมากกว่า .05)

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการศึกษาพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา จากกลุ่มที่มีค่าความถี่มากไปหาน้อย 10 ลำดับแรก ดังนี้

6.1 ควรมีแผนการดำเนินงานในการซ่อมแซมถนนและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ (66 คน)

6.2 ควรมีการจัดฟันยากำจัดอยู่ภายในแต่ละหมู่บ้านให้เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน (62 คน)

6.3 ควรจัดหาอุปกรณ์ดับเพลิง รถดับเพลิง และเรือกู้ภัย (62 คน)

6.4 ควรจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างทั่วถึง (59 คน)

6.5 ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยเฉพาะ (59 คน)

6.6 ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้สิทธิ หน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (58 คน)

6.7 ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนาในวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ (54 คน)

6.8 ควรมีการจัดสรรงบประมาณบำรุงรักษาดนอย่างเท่าเทียมกันทุกหมู่บ้าน (53 คน)

6.9 ควรมีการจัดกิจกรรมทำความสะอาด และกำจัดขยะในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบล เป็นประจำ (53 คน)

6.10 ควรสนับสนุน ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในตำบล ให้ทุกคนได้ทราบอย่างทั่วถึงควร (48 คน)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผลการศึกษาจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมหมาย หนูสีแก้ว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองปราบ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัด สุราษฎร์ธานี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเข้าใจถึงอำนาจ หน้าที่ของตนในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 67 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) โดยเฉพาะด้าน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีส่วนร่วมมากที่สุด และเป็นหน้าที่หลักตามกฎหมายจัดตั้ง ที่ต้องดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้ว จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่มาก และสามารถพิจารณารายด้าน จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยะศักดิ์ อภิเชษฐ์รัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ให้เป็นเมืองน่าอยู่ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบล อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเข้าใจ และมีโอกาสในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ซึ่งมีส่วนร่วมมากที่สุด และองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ได้ให้ประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และมีจัดประชุมประชาคมเพื่อศึกษาความต้องการของประชาชน ก่อนดำเนินงานตาม โครงการเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกมากขึ้น

1.2 ด้านรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉิศรา บุญเฉลิม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขูนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับสูง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเข้าใจ และมีโอกาสในการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการดำเนินการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่งมีส่วนร่วมมากที่สุด และองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ได้จัดให้มีการรณรงค์ในการรักษาความสะอาด และกำจัดขยะมูลฝอยเป็นประจำ จึงทำให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดของถนน การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระศรีเมือง ณ หนองคาย (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ยังไม่เข้าใจอำนาจ หน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

เท่าที่ควร โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ซึ่งมีส่วนร่วมน้อยที่สุด และประชาชนส่วนใหญ่ยังเข้าใจว่าหน้าที่ และความรับผิดชอบเป็นหน้าที่ของสถานีนอนามัย โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.) ในแต่ละหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการ

1.4 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรณีศ พระพินิจ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาล : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาล อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเข้าใจ และมีโอกาสในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า เป็นพื้นที่ราบลุ่มมีอาณาเขตติดแม่น้ำชี จึงทำให้เกิดอุทกภัยทุกปี ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นจำนวนมาก

1.5 ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิไล หนูลาย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลตาชะ อำเภอมือง จังหวัดยะลา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ยังไม่เข้าใจอำนาจ หน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเท่าที่ควร โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งมีส่วนร่วมน้อยที่สุด และประชาชนส่วนใหญ่ยังสับสนในอำนาจหน้าที่อยู่ เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียน กรมการศาสนา วัฒนธรรมอำเภอและวัฒนธรรมตำบล เป็นผู้ดำเนินการ

1.6 ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อันวา โกเมน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ยังไม่เข้าใจอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และประชาชนส่วนใหญ่ยังสับสนในอำนาจหน้าที่อยู่ เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ของจังหวัด

1.7 ด้านคุ้มครองดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐรุจา ตันนารัตน์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลโพธิ์ชัย อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบล โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเข้าใจ และมีโอกาสในการคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการวางแผนการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีส่วนร่วมมากที่สุด และองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า มีการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดทำประชาคมเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

1.8 ด้านบำรุงรักษาสีลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิชญ์ณัฐา พรรณศิลป์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเข้าใจ และมีโอกาสในการบำรุงรักษาสีลปะ จาริต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น โดยเฉพาะมีส่วนร่วมในการดำเนินการบำรุงรักษาสีลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนร่วมมากที่สุด และองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ประเพณีแข่งขันเรือยาว ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีทอดข้าวสาร และประเพณีสงกรานต์ หลวงปู่เจ้าท่า จึงทำให้ประชาชนในตำบลเจ้าท่า ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการศึกษาจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน โดยที่ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มากกว่าเพศหญิง ในด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทวีป คงเทียน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็ริง อำเภอบางบัว จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบสมมติฐานรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกันทุกๆ ด้าน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่เป็นเพศชายและเพศหญิงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) อย่างเท่าเทียม และทั่วถึงกัน จึงทำให้การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ โดยรวม พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการศึกษาจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน โดยที่ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31 – 45 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด รองลงมาเป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46 - 60 ปี ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 30 ปี และประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิทยา เจริญศิริ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอนที่มี

อายุและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ที่มีอายุแตกต่างกัน ได้รับโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 67 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) อย่างทั่วถึง และองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ได้ฝึกอบรมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกปี ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และเป็นกลุ่มต่างๆ ในชุมชน จึงทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจอย่างเท่าเทียมกัน และเข้ามามีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภออมลาลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผลการศึกษาจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน โดยที่ประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด รองลงมาเป็นประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. และประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิไล หนูलय (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 67 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) อย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน จึงทำให้เข้ามามีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภออมลาลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 30 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อ

บุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านป้องกัน โรคและระงับ โรคติดต่อ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ เพิ่มมากขึ้น

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีแผนการดำเนินงานในการซ่อมแซมถนน และควรประชาสัมพันธ์โครงการ กิจกรรมต่างๆ ให้ประชาชนในตำบลทราบอย่างทั่วถึง

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรส่งเสริมให้ประชาชน ได้รับทราบ ทราบหน้าที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามกฎหมาย เพื่อให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามสถานที่ตั้งหมู่บ้าน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของแต่ละกลุ่มหมู่บ้าน

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ เพื่อนำข้อมูล ไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น